ULTIMA ORĂ

200 de morți, 4000 de răniți
în catastrofalul cutremur din Peru

Lima, 25 (Rador). — **Cutremurele de pământ de Vineri au fost cele mai puternice din ultimii 40 de ani. Sunt peste 200 de morți și 4.000 de răniți.**

In portul Callao și în stațiile climaterice Chorrillos și Barranoc au fost distruse peste o mie de clădiri.

Cea mai mare parte a populației orașului Lima a petrecut noaptea pe străzi și în parcuri de teama unor noui cutremure.

Sâmbătă dimineața, toate magizinele au fost închise.

Pagubele în capitală și împrejurimi sunt foarte mari.

Legăturile cu interiorul țării au fost stabilite aproape complet.

Consiliul de miniștri a acordat credite extraordinare pentru a se veni în ajutorul miilor de persoane rămase fără adăpost.

PUTERNIC CUTREMUR DE PĂMÂNT
IN PERU INREGISTRAT LA IENA
Clădiri distruse la Lima și in portul Callao

Iena, 25 (Rador). — **Oficiul Reichului pentru cercetarea originei cutremurelor a înregistrat și în după amiaza zilei de Vineri începând dela ora 17—47 min. și 30 secunde, un depărtat cutremur de pământ de o rară violență.**

Mișcările suprafeței pământului observate aci au durat mai mult de trei ore. Inregistrările observate fac să se creadă că e vorba de un violent cutremur având epicentrul în regiunea Anzilor centrali cari dau înspre Pacific.

După știri venite din Peru clădiri au fost distruse la Lima și mai ales în portul Callao, regiunea cea mai expusă fenomenelor de acest fel.

Aci se găsește o imensă fisură a scoarței globului — care a făcut să dispară în Oceanul Pacific, la 4000 de metri adâncime, o fâșie din coasta Americei de Sud într'o epocă geologică destul de recentă. In timpul acelor scufundări s'au observat fenomene de înălțări de terenuri în lanțul munților Anzi.

Iată câteva date asupra fenomenelor sismice întâmplate în regiunea Lima și Callao: Cutremurul catastrofal din 1687 a provocat 5000 de morți; catastrofa din 1746 a provocat aproape tot atâtea victime omenești. Vin apoi cutremurele 1586, 1828 și 1904 care au fost mai puțin distrugătoare. Intre aceste date au avut loc cutremure de o mai mică importanță.

„NU VOI FACE NIMIC
CARE AR PUTEA SĂ STINGHEREASCĂ MAREA BRITANIE" A AFIRMAT GHANDY

Bombay, 25 (Rador).— *Un nou articol foarte important al lui Ghandi a fost publicat de către ziarul „Harijan". Leaderul congresului indian nu exprimă o atitudine „dintr'o bucată" față de Marea Britanie, afirmă însă numai dorința de a nu face nimic ce ar pute-o stingheri în actualele împrejurări, ceeace îl face să constate că „India nu a avut nimic de spus asupra felului în care a fost adusă să ia parte la război. Ea a intrat în război numai prin dorința guvernului britanic".*

Mai departe Ghandi afirmă: „In realitate Marea Britanie își deservește propria cauză refuzând în mod constant de a examina poziția Congresului indian și de a recunoaște dreptatea atitudinei acestui Congres".

Socotind că Anglia nu are nevoe să-și câștige simpatia supușilor indieni, deoarece ea le poate comanda ce dorește, leaderul indian scrie:

„Nobilul și valorosul popor britanic va ști să facă față oricăror dificultăți ce i se vor împotrivi", — și reamintind că „cel mai mare merit al Congresului a fost de a evita dezordine în țară", Ghandi afirmă apoi: „Nu voiu face nimic cu voință și cu știință care ar putea să stingherească Marea Britanie".

Ziarul „Vreme" despre
PRETENȚIUNILE ITALIEI
IN MEDITERANA ȘI AFRICA

Belgra, 25 (Telegraph-Orient). — **Ziarul „Vreme" publică noi amănunte despre pretențiunile Italiei în Mediterana și Africa. După acest ziar, Italia cere ca intrarea din Apus a Mediteranei precum și partea acestei mări încadrată între Marocul spaniol și Gibraltar să fie pusă sub control internațional. La acest control ar lua parte Anglia, Franța, Italia și Spania. Un control similar îl cere pentru Malta. Pe tot întinsul Mediteranei să se înființeze un serviciu de poliție internațională. Situația din Dodecanez rămâne neschimbată. Cu privire la canalul Suez, Italia cere să ia parte la direcțiunea societății pe bază de paritate, iar zona canalului dinspre Egipt să fie pusă sub control internațional. Djibuti ar urma să fie cedat Italiei de către Franța, iar linia ferată Djibuti-Addis-Abeba să fie pusă sub direcțiunea italiană în așa fel încât celelalte țări interesate în această cale ferată să aibă mai puține acțiuni și drepturi decât italienii. In fine Italia mai cere ca statutul Tunisului să fie modificat în favoarea italienilor care trăesc acolo.**

Dejunul de Sâmbătă
in onoarea d-lui Iovan Ducici, ambasadorul Iugoslaviei

D-na și d. Gafencu, ministrul afacerilor streine, au oferit Sâmbătă la palatul Sturdza, un dejun în onoarea d-lui Iovan Ducici, ambasadorul Iugoslaviei, care va părăsi în curând țara noastră, d-sa primind o altă însărcinare din partea guvernului său.

Au luat parte la acest dejun: d. I. Ducici, Ambasadorul Iugoslaviei; d. C. Collas, ambasadorul Greciei; d. Suphi Tanriöer, ambasadorul Turciei; d-na și d. Petroff Tchomacoff, ministrul Bulgariei; d. Anton Mocsonyi, mare maestru de vânătoare; d-na și d. M. Ghelmegeanu, ministru de interne; d-na și d. C. Giurescu, ministrul propagandei; d-na și d. Radu Portocală, ministru secretar de stat; d. I. Christu, ministrul comerțului exterior; principesa și principele Dem. Ghyka, președintele cons. superior diplomatic; d. ambasador Grigorcea; d-na și d. M. Șerban, subsecretar de stat la domenii; d-na și d. Horia Grigorescu, subsecretar d stat la interne; d. Al. Cretzianu, subsecretar de Stat la min. afacerilor străine; d-na și d. gen. Dombrowski, primar gen. al Capitalei; d-na și d. D. Jurașcu, ministru plenipotențiar; d. V. Anastasiu, ministru plenipotențiar; d-na și d. E. Papiniu, ministru plenipotențiar; baronul și baroana Kulmer, consilier pe lângă ambasada Iugoslaviei; d-na și d. colonel Stropnik, atașat militar al Iugoslaviei; d-na și d. Vichatzky, prim secretar de ambasadă; d. K. Pavlowitch, secretar de ambasadă; d. N. Popovici, secretar de ambasadă; d-na și d. M. Petrovici atașat de presă; d. M. Stănescu, consilier de ambasadă, directorul protocolului din ministerul afacerilor străine; d-na și d. N. M. Vlădescu, consilier de ambasadă; d-na și d. M. Romanescu, consilier de ambasadă; d-nii Pop și Dem. Popescu, șefi de cabinet ai d-lui ministru al afacerilor străine.

Noui regiuni din Suedia interzise pentru străini

Stockholm, 25 (Rador). — Cu începere de la 29 Mai o serie de noui regiuni din Suedia vor fi interzise pentru străini.

Se urcă bara dela Sulina

Galați, 24 Mai

Știri telefonice, primite azi dimineață de cercurile navigatorilor din Galați, anunță că bara dela gurile Dunărei a crescut având o adâncime de 23 picioare sau 22 picioare engleze navigabile.

La Sulina continuă lucrările tehnice ca și dragarea canalului de aluviuni.

Definitivări de asistenți în învățământul superior

D. dr. Nicolae Popa a fost definitivat în postul de asistent la clinica otorinolaringologică dela facultatea de medicină din București. D. căp. comandor ing. Ioan Linteș a fost definitivat în postul de asistent la catedra de aviație dela politehnica din București. D-nii ing. Victor Gheorghiu, ing. Ion Zăgănescu și ing. Victor Catona, asistenți la politehnica din Timișoara, au fost definitivați în posturile ce ocupă.

SOCIETATEA „CLOTILDA MAREȘAL AVERESCU" PENTRU „OCROTIREA TINERELOR FETE"

Cu secțiile sale: Căminul studentelor „Spiru Haret", orfelinatul „Clotilda General Averescu", Casa de odihnă din ferma Voila-Câmpina, Asociația studentelor Căminului „Spiru Haret", într'o pioasă reculegere, vestesc că rugăciunea pentru pomenirea de 6 ani a prea distinsei și bunei lor fondatoare

CLOTILDA
Mareșal Averescu

s'a oficiat în ziua de Duminică 26 Mai ora 12 la Biserica Pitar-Moșu din Dionisie.

Se împlinesc opt ani de la moartea bunului nostru părinte

Gheorghe Stătescu

Pentru odihna lui s'a oficiat un parastas Duminică 26 Mai ora 11 la Biserica Sfântul Ion Moși (Bariera Moșilor) iar de acolo la Pâinea zilnică din str. Romană colț cu Palade.

16

Indurerate surori Lina și Emilia mulțumesc pe această cale acelora cari prin prezență, scris sau flori, au adus o mângâiere cu ocazia pierderii mult iubitului, scumpului și neuitatului lor frate

Louis Staat
Pensionar C. F. R.

9

D-na Elena Minciulescu și d. Dr. Iordan Șoimu Minciulescu aduc pe această cale, cele mai recunoscătoare mulțumiri tuturor prietenilor și cunoscuților, care prin prezența lor, cât și prin condoleanțele exprimate, au împărtășit în mod atât de duios marea durere încercată prin dispariția scumpului lor soț și tată

Iordache Minciulescu

3

Paulina, îndurerată soție anunță că în ziua de 25 Mai cor. s'a oficiat în Biserica „Sf. Vineri" din Ploești, parastasul de patru ani de la moartea bunului și neuitatului ei soț.

Ștefan Brezeanu

210

Ioana, soție, Locot. Mihălceanu, fiu, Gela noră, familiile Mihălceanu, Militaru, Zdrobici, anunță pierderea scumpului lor

ILIE MOLDOVEANU
Pensionar C. F. R.

Inmormântarea Luni 27 Mai, Cimitirul Dumbrava-Buzău.

14

In veci nemângâiați: Maria soție, Gică și Ionel fii, precum și familiile înrudite anunță cu profundă durere încetarea din viață a bunului și scumpului lor

Ioan N. Antonescu
Colonel pensionar

decedat în ziua de 24 Mai 1940, după o lungă și grea suferință.

Inhumarea s'a făcut în ziua de 26 Mai 1940, ora 16, la Cimitirul Reînvierea, în a cărui capeiă se afla depus.

Adânc îndurerați și cu sufletul plin de durere Niculae și Gheorghe Brebenel, soț și fiu, Gheorghe Zachia frate, Florea, Maria și Niculae Ștefan nepoți, Alexandru, Maria și Melhiade Popp nepoți, Simion, Zamfira și Ionel Adamachi nepoți, precum și familiile înrudite anunță încetarea din viață după o lungă și grea suferință a scumpei lor

Maria N. Brebenel
în etate de 57 ani

decedată în ziua de 25 Mai ora 8 dimineața

Corpul neînsuflețit se află depus în capela cimitirului Sfânta Vineri.

Inmormântarea va avea loc în ziua de Luni 27 Mai la ora 16 după amiază.

Fie-i țărâna ușoară!

7

Amalia Holman, nepoată și familiile Rimniceanu anunță prietenilor și cunoscuților încetarea din viață a mult devotatei lor

Adela Simon
în vârstă de 89 ani

10

Profund îndurerați: Maria, soție, Tanți și Puiu Niculescu-Sima, fică și ginere, Maria Sorescu, cu copii, Amelia Vasilescu, cu fiicele, Stefania Tătulescu, Irina Vasilescu, cu copii, Maria Miron, cu copii, Maria și Mitiță Vasilescu, cu copii, Danca și Nicolai Vasilescu, cu fiul, Elena și Senator Alex. Samoil, cu copii, Jeana și Theodor Ionescu, cu copii, Adela și Gogu Dumitrescu cu copii, surori, frați, cumnate, nepoți și nepoate, precum și familia Niculescu Sima, cuscri, cu întreaga familie, anunță rudelor și cunoscuților, pierderea dragului lor

INGINER
George Samoil
FOST SUB DIRECTOR GENERAL AL POȘTELOR-TELEGRAFELOR ȘI TELEFOANELOR FOST PREȘEDINTE AL CASEI DE CREDIT P. T. T.
decorat cu mai multe ordine

încetat din viață, după o grea și lungă suferință, în ziua de 25 Mai a. c.

Incinerarea s'a făcut Duminică 26 Mai a. c. ora 16, la Crematoriul Șerban Vodă.

10

Consiliul de administrație și direcțiunea casei de economie, credit și asistență a personalului P. T. T.

anunță cu mult regret încetarea din viață a fostului, președinte al consiliului de administrație

Ing. Gheorghe Samoil

21

Adânc îndurerați: Lt. Colonel D. Acrivescu soț; Dorella și Ica fice, Maria N. Nicolescu nefericită mamă, Veta I. Acrivescu, soacră, Jean Acrivescu cu soția cumnați, precum și familiile înrudite cu inima sdrobită anunță încetarea din viață a scumpei lor

THEODORA
Lt. Colonel Acrivescu
în etate de 44 ani

Corpul neînsuflețit al scumpei noastre a fost depus în Capela Cimitirului Belu.

Ceremonia înmormântărei s'a oficiat în ziua de 26 Mai orele 6 p. m.

15

Adânc îndurerați Didy și Generalul Al. Negură cu fiica lor Sanda, Elenutza și D. Almăjeanu, fiice, gineri și nepoată; Colonelul C. Durma cu soția, Petre Durma cu soția, Edmeea Durma, Paula Durma, frați și cumnate; Căpitanul Durma, Ella Durma, Mircea și Denisa Durma, nepoți; Generalul N. Negură cu soția și Lucia Bratzu, veri, au durerea să anunțe încetarea din viață a scumpei lor

MARIA C. NEGREA

Serviciul religios s'a oficiat Duminică 26 Mai, orele 16, la domiciliul defunctei, în Str. Grigore Alexandrescu No. 9, de unde a pornit la Cimitirul Bellu.

5

Noul proect de lege militară
din Bulgaria

Sofia, 25 (Rador). — *Generalul Dascaloff ministrul de război, a prezentat Sâmbătă Sobraniei noul proect de lege militară.*

Pe baza acestui proect, toți cetățenii de sex masculin ai Bulgariei între 17—65 ani sunt obligați să facă serviciul militar. Serviciul militar în armata activă de pace este fixat la doi ani pentru infanterie, artilerie, cavalerie și formațiile terestre ale aviației, la trei ani pentru personalul aerian navigant, pentru anumite formațiuni tehnice și pentru marină.

Serviciul muncii va dura un an.

Proectul de lege urmează să fie votat de Parlament înainte de vacanță, care a fost fixată pentru începutul lunei Iunie.

Germania va colonizа provinciile
de răsărit cu balți și wolhinieni

Berlin, 25 (Rador). — **D. Himmler, comisar al Reichului pentru chestiunile etnice germane, a anunțat că în provinciile de la răsărit nu vor mai fi trimiși decât balți și wolhinieni.**

Colonizarea cu germani din Reich și cu soldați de pe front va începe la sfârșitul războiului.

ULTIME INFORMAȚII

● **D. Mihail Ghelmegeanu, Ministrul Internelor a primit în audiență la minister pe d. senator Hans Otto Roth și deputat Jung.**

● Comisariatul general al petrolului comunică:

„Comisariatul general al petrolului face cunoscut că aprovizionarea cu petrol lampant a populației este complet asigurată atât din punctul de vedere al disponibilităților cât și din acela al posibilităților de regulată desfacere prin depozitele existente.

Prețul actual al petrolului lampant rămânând în vigoare și nefiind vorba de o majorare a lui, populația nu are motive de îngrijorare".

● **In consiliul de ministri de Vineri seara, prezidat de d. consilier regal prim ministru Gh. Tătărescu, s'a examinat codul funcționarilor publici.**

Din străinătate

● *Boston, 25 (Rador).*— Boxeurul Armstrong a învins pe Zanelli, rămânând astfel campion mondial.

● *Canberra, 25 (Rador).* — Corespondentul agenției „Reuter" anunță:

Ministrul afacerilor străine a declarat în Parlament că Australia și Japonia și-au dat asigurări reciproce că războiul nu va influența statu-quo-ul Indiilor olandeze.

● Belgrad, 25 (Rador). — *Cu începere dela 26 Mai va înceta să funcționeze serviciul de călători și mărfuri Belgrad-Budapesta al societății iugoslave de navigație fluvială.*

Hotărîrea aceasta a fost luată din cauza lipsei de rentabilitate a serviciului.

● *Budapesta, 25 (Rador).* — O comisiune a Camerei magnaților a ținut Vineri o ședință, în prezența contelui Csaky, ministrul afacerilor străine.

Au fost adoptate o serie de proecte printre care și convenția adițională la convenția culturală germano-ungară.

Camera magnaților se va reuni la 28 Mai.

● *Roma, 25 (Rador).* — Regele Impărat a inaugurat Sâmbătă dimineață expoziția de artă a Academiei ungare din Roma.

La inaugurare au asistat numeroase personalități italiene și ungare.

● *Helsinki, 25 (Rador).* — Profesorul Jearl Wasastjerna este numit ministrul Finlandei la Stockholm.

Ministrul Finlandei la Berlin, d. Aarn Vorimaa, este numit ministru al Finlandei la Budapesta, iar profesorul Kivimaeki este numit ministru al Finlandei la Berlin.

● *Paris, 25 (Rador).* — Academia de Științe morale și politice a ales Sâmbătă pe d. Pierre Champion pentru locul de membru titular, care era vacant în secția istorică.

● *Tokio, 25 (Rador).* — D. Yonai, președintele consiliului, a fost primit Sâmbătă dimineață în audiență de Impărat, căruia i-a făcut o expunere asupra problemelor politicii de stat a Japoniei.

● Londra, 25 (Rador). — *Conferința organizațiilor cooperatiste (tradeunions) a aprobat măsurile luate de guvern pentru organizarea tuturor resurselor țării.*

● *Belgrad, 25 (Rador).* — Brigada de cavalerie a gărzii regale a sărbătorit Sâmbătă 102 ani dela creiarea ei.

La parada organizată cu acest prilej au asistat Regele Petru II Principele Regent Paul, Regenții Stankovici și Perovici, toți membrii guvernului în frunte cu primul ministru Svetkovic și numeroși generali.

● Sofia, 25 (Rador). — D-na Lavrentiev, ministrul Uniunei Sovietelor, s'a înapoiat la Sofia, după o ședere îndelungată la Moscova. Ea a luat parte la negocierile dintre Iugoslavia și U.R.S.S., care au avut loc la Moscova.

● Budapesta, 25 (Rador). — Președintele consiliului de miniștri a prezentat un raport Regentului Horthy cu privire la situația politică și la chestiunile al ordinea zilei ce se pun pentru guvernul ungar.

● *Budapesta, 25 (Rador).* — Regentul Horthy a primit în audiență pe ministrul Statelor Unite, care i-a remis o scrisoare din partea președintelui Roosevelt și o fotografie autografă.

● *Berlin, 25 (Rador)*—Generalul von Falkenhorst, comandantul suprem al forțelor germane din Norvegia, s'a întâlnit la frontiera suedo-norvegiană cu generalul Thirnell, comandantul suprem al armatei suedeze.

In cursul acestei întrevederi au fost duse la bun sfârșit o serie de probleme practice privitoare la raporturile de frontieră.

Impresia la Madrid
după numirea lui Sir Samuel Hoare ca ambasador al Angliei in Spania

Madrid, 25 (Rador). — Numirea lui sir Samuel Hoare ca ambasador al Marei Britanii la Madrid și în special comunicatul ministerului de externe britanic anunțând că el vine într'o misiune specială a produs oarecare senzație în cercurile spaniole.

Cercurile oficiale, ca de obicei rezervate, se abțin dela comentarii. Totuși, ele se arată satisfăcute de faptul că Anglia acordă o atât de mare importanță reprezentanței sale în Spania.

Pactul dela Saadabad
va fi menținut în litera și în spiritul său

Teheran, 25 (Rador). — **Ministerul afacerilor străine al Iranului a declarat corespondentului agenției Stefani că pactul dela Saadabad va rămâne așa cum se găsește, în litera și în spiritul său, adică un pact de neagresiune între statele semnatare și că în consecință se va continua a nu se ține socoteală de cazul când agresiunile ar veni din afară.**

A fost ratificată convenția economică
dintre Rusia și Iugoslavia

Belgrad, 25 (Telegraph-Orient). —*Monitorul Oficial iugoslav publică azi ratificarea convenției între Iugoslavia și Rusia Sovietică privitoare la legăturile economice între cele două țări precum și a protocolului suplimentar privitor la înființarea de reprezentanțe comerciale la Moscova și la Belgrad.*

*

Belgrad, 25 (Rador). — **Textul tratatul comercial și de navigație încheiat la Moscova între Iugoslavia și U.R.S.S. a fost publicat în Monitorul Oficial.**

El a intrat în vigoare cu începere dela 23 Mai.

A FOST SUPRIMAT
SIMPLONUL ORIENT EXPRES

Paris, 25 (Rador). — **Ca măsură de economie și din cauza scăderii traficului de călători, trenul Simplon — Orient-Expres, al cărui drum trece și prin teritoriul italian, a fost suprimat.**

Comunicatul, prin care ministerul lucrărilor publice anunță cele de mai sus, precizează că această suprimare are un caracter provizoriu.

Șeful presei Reichului răspunde
la discursul rostit eri de Regele Angliei

Berlin, 25 (Rador). — *Agenția „D. N. B." transmite:*

Toată presa germană publică azi răspunsul d-lui dr. Dietrich, șeful presei Reichului, la discursul rostit eri de Regele George al Angliei.

In articolul acesta se spune: Dacă Regele Angliei afirmă, că „Imperiul britanic este bazat pe idealul libertății și al păcii" atunci popoarele, a căror solidaritate o cere azi Anglia, ar trebui să-și aducă aminte, că istoria imperiului britanic este bazată pe asuprirea și violarea altor popoare.

Dacă Regele Angliei afirmă, că scopul Angliei a fost întotdeauna pacea, atunci ar trebui să ne întrebăm: Cine a împins Polonia în război și pe urmă a trădat-o? Anglia! Cine a sacrificat fără scrupule interesele sale Norvegia, Belgia și Olanda? Anglia! Față de aceasta Germania a oferit întotdeauna pacea. Germania a fost gata să garanteze frontierele Franței, Germania a întins întotdeauna o mână prietenească spre Anglia și a fost chiar dispusă să garanteze cu armele sale existența imperiului britanic. Nu Germania, ci Anglia poartă răspunderea pentru grozăviile războiului.

Sondagii
cu privire la încheierea acordului comercial anglo-sovietic

Londra, 25 (Rador). — **Ziarul „Times" anunță că sir Stafford Cripps va pleca la Moscova, dacă guvernul sovietic acceptă, pentru a face sondagii în numele guvernului britanic, cu privire la posibilitățile ce există în vederea încheierei unui acord comercial anglo-sovietic.**

Sir Stafford Cripps ar urma să fie însoțit de consilieri diplomatici și economici, însă misiunea sa va avea la început numai caracterul unor sondagii.

Adunarea eparhială ortodoxă la Cluj

Cluj, 25 Mai

In conformitate cu tradițiile și cu dispozițiunile statutului de organizare a bisericii ortodoxe, P. S. Sa Nicolae Colan episcopul Vadului, Feleacului și Clujului, a invitat pe delegații clerului și ai mirenilor să participe la adunarea eparhială ce se va ține Duminică 26 Mai și în zilele următoare la sediul Episcopiei Ortodoxe din piața Cuza Vodă.

Cuvântarea de deschidere va fi rostită de P. S. Sa episcopul Nicolae Colan, în catedrala ortodoxă, după terminarea serviciului divin, Duminică înainte de masă la ora 11, apoi se va proceda la verificarea mandatelor și formarea secțiunilor bisericești, economice, culturale, etc.

Duminică după masă vor lucra numai comisiunile, urmând ca Luni și eventual Marți să se țină ședințe plenare, în cadrul cărora vor fi discutate raporturile întocmite de diferite comisiuni.

In afară de problemele bisericești, economice și culturale se vor lua în discuție și posibilitățile amplificării operelor caritative atât de necesare în actualel vremuri tulburi cât și problema intensificării propagandei religioasă atât la sate cât și orașe, contribuind astfel la ridicarea moralului și credinței.

Grija pentru școală, în ținutul Someș

Cluj, 23 Mai

In declarațiile făcute presei la încheierea unui an dela punerea în aplicare a noilei legi administrative, după observațiuni concrete făcute la fața locului în timpul inspecțiilor prin ținut, d. rezident regal al ținutului Someș, dr. Coriolan Tătaru, făcea între altele următoarea constatare privitoare la situația școlară: „Tinutului nostru îi lipsesc școlile. E o afirmație gravă, dar și mai grav ar fi dacă am trece peste constatarea făcută cu prilejul numeroaselor noastre vizite în ținut, când am întâlnit săli de clasă neîncăpătoare și în care trebuiau să învețe sute de copii ai satelor".

110.947 COPII RAMAȘI FARA ȘCOALA

In toate cele 7 județe ale ținutului Someș sunt 1794 școli primare de Stat, din care numai 1311 au localuri proprii, iar dintre acestea abia 774 satisfac complet nevoile didactice și igienice.

In cuprinsul ținutului sunt 389.426 copii recensați buni de școală, dintre care sunt înscriși la școlile Statului 246.995 iar la școlile minoritare particulare 31.484. In total sunt înscriși deci 278.479 elevi, rămânând nescolarizați — din lipsă de localuri și învățători — 110.947 copii.

Executarea obligativității școlare rămâne astfel, din piedici de ordin material, iluzorie.

Necesitățile actuale ale ținutului sunt de aproximativ 500 construcții școlare noui, pe lângă amenajarea celor existente dar necorespunzătoare.

O CONTRIBUȚIE EFECTIVA

Din bugetul ținutului pe exercițiul financiar 1939—1940 — rămas ca prevederi mult în urma necesităților, — s'au alocat pentru construcții, amenajeri și reparații de școli 7.644.000 lei. Suma a fost repartizată comitetelor școlare județene, nominal pentru 159 comune. Ea nu reprezintă deci totalul investițiilor pentru clădiri școlare în cele 7 județe ale ținutului, ci contribuția materială a rezidenței regale la rezolvirea acestei probleme de interes național.

Iată acum tabloul comunelor cari au primit ajutoarele școlare acordate de ținutul Someș.

Județul Bihor: Colonia Regina Maria 50.000; Colonia Mihai Bravul 100.000; Goilo 25.000; Soimus 50.000; Colod 60.000; Leș 14.000; Pomezeu 40.000; Câmpeni 35.000; Vintere 20.000; Roit 60.000; Husasăul de Criș 25.000; Aușeu 20.000; Borozel 50.000; Cetea 40.000; Pesterea 80.000; Clit 80.000; Beznea 40.000; Vălani Pomezeu 50.000; Valea Neagră de Sus 50.000; Dușești 30.000; Mădăraș 50.000; Petrileni 200.000.

In total 22 comune, lei 1.169.000.

Județul Cluj: Mănăstireni 50.000; Topa Mică 15.000; Petrinzel 5.000; Sânpetrul de Câmpie 10.000; Luna de Jos 80.000; Boiești Poiana Hării 10.000; Braga 80.000; Straja 5.000; Someșeni 80.000; Dezmir 25.000; Buteni 20.000; Chesău 25.000; Frata Cătun 5.000; Jucul de Mijloc 10.000; Feiurdeni Pădureni 15.000; Giula 10.000; Feiurdeni Brădești 30.000; Tranișul sc. nr. 2, 10.000; Secuieni 10.000; Nadășu 25.000; Fildul de Jos 50.000; Tămașa 20.000; Zoreni 10.000; Cluj sc. gr. cat. M. Domnului 15.000; Școala de aplicație a sc. normale de fete Cluj 20.000; Liceul Marelui Voevod Mihai Cluj 50.000.

In total 26 comune, lei 685.000.

Județul Maramureș: Rona de Jos 80.000; Breb 20.000; Sârbi 10.000; Călinești 10.000; Crăcești 20.000; Glod 20.000; Poienile Glodului 150.000; Fereștî 50.000; Valea Vișeului 50.000; Hărnicești 50.000; Dragomirești 80.000; Leordina 50.000; Vișeu Valea Râului 50.000; Săcel 50.000.

In total 14 comune, lei 690.000.

Județul Sălaj: Colonia Horia 15.000; Scărișoara Nouă 100.000; Colonia Lucăceni 200.000; Colonia Ianculești 20.000; Colonia Poprica 50.000; Gimnaziul Cehul Silvaniei 50.000; Marna Nouă 20.000; Romita 10.000; Bocșa 70.000; Cizer 50.000; Iac 80.000; Ciglean 20.000; Brusturi 30.000; Gurușlău 30.000; Artița 100.000; Marca 50.000; Petindia 50.000; Brebi 40.000; Crișeni 50.000; Barza 35.000; Stâna 200.000.

In total 21 comune, lei 1.270.000.

Județul Satu-Mare: Comșo-Sișești 15.000; Colonia Voevod Mihai 30.000; Palian Colonia 100.000; Ardud 30.000; Ardusat 50.000; Apa 40.000; Chilia 10 000; Chiuzbaia 10.000; Cernești 20.000; Giolt 30.000; Coltivea 10.000; Cărbunari 50.000; Comlăușa 35.000; Drăgușeni 20.000; Păneața 50.000; Lunca Potău 10.000; Măgureni 40.000; Mooira 50.000; Mărtinești 30.000; Micula 30 000; Miresul Mare 30.000; Soldușa 30.000; Ruseni 40.000; Sătmărel 20.000; Tiveac 10.000; Tămaia 25.000; Valea Seacă 30.000; Valea Vinului 20.000; Vetiș 20.000; Șomușeni 15.000; Tăuți Măgheruș 15.000; Ciocârlău 15.000; Ocolișu 20.000; Livada nouă 10.000; Colonia Livada 40.000; Surdești 10.000; Somcuta 30.000; Nisipeni 20.000.

In total 38 comune, lei 1.060.000.

Județul Năsăud: Corvinești 250.000; Lușca 50.000; Runcul Salvei 100.000; Piatra Fântânele 100.000; Meteni 50.000; Bârla 10.000; Cleciu 100.000; Enciu 75.000; Rebrișoara Gherza II. 30.000; Rebrișoara peste Someș 70.000; Chintelnic 70.000; Blăjanti de Sus 80.000; Șuplai 150.000.

In total 13 comune, lei 1.225.000.

Județul Someș: Căpriorara 50.000; Cernuc 15.000; Ciceu-Giurgești 150.000; Ciceu Poieni 80.000; Ciumeni 60.000; Codor 80.000; Corneni 70.000; Hășdate 20.000; Pustuța 60.000; Taga 50.000; Valea Ungurașului 70.000; Diverse șc. primare din jud. Someș pt. cheltueli de materiale 65.000; Școlilor primare din orașul Dej 200.000; Corneni 30.000; Antăș 30.000; Bogata de Sus 40.000; Canciu 30.000; Mintiul Gherlii 25.000; Bont 50.000; Livada 50.000; Boereni 50.000; Pruni 50.000; Fodora 20.000; Poenița 50.000; Calna 150.000.

In total 25 comune, lei 1.545.000

Acesta este numai un început. Mai trebuesc făcute sforțări concentrate și de durată din partea comunelor, a comitetelor școlare, a ținutului și ministerului, pentru ca pretutindeni, unde se simte nevoie, să răsară noile construcții școlare.

Arestarea unui spărgător la Cluj

Cluj, 25 Mai

Am relatat la timp că în cursul săptămânei trecute indivizi necunoscuți au pătruns, cu ajutorul unor chei false, în laboratorul serviciului sanitar de unde au furat o mare cantitate de medicamente și diferite instrumente medicale, iar dela liceul confesional reformat din strada Kogălniceanu suma de 10.000 lei numerar și diferite obiecte de valoare.

In urma investigațiunilor făcute, poliția a reușit să aresteze pe Adalbert Ratonyi, stabilind că acesta a săvârșit cele două furturi și o serie de alte furturi, printre cari spargerea săvârșită în sala de lectură a organizației „Muncă și Voe Bună".

Supus unui interogatoriu Adalbert Ratonyi, — care s'a eliberat abia de două luni din penitenciarul Aiud, unde își ispășea o pedeapsă de 4 ani pentru diferite delicte, — a recunoscut furturile săvârșite în săptămâna trecută, refuzând să indice numele complicilor și tăinuitorilor.

Cercetările continuă pentru identificarea și prinderea complicilor.